

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. januar 2013
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2012-0030-1096
Dok.: 584128

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 147 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. oktober 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jan E. Jørgensen (V).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 147 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange anmeldelser politiet har modtaget fra fødevarekontrollen, jf. lov om næringsbrev til visse fødevarerbutikker § 11, herunder hvor mange af disse anmeldelser, der angår overtrædelse af lov om fødevarer?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Jeg kan mere generelt oplyse, at det følger af § 1, stk. 1, og § 3 i lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder, at personer eller selskaber skal have et næringsbrev, før de må påbegynde selvstændig erhvervsvirksomhed med detailsalg af fødevarer, herunder catering og salg af fødevarer til nydelse på eller ved stedet, samt fødevareengrosvirksomhed.

Det er en betingelse for at få næringsbrev, at man består en næringsprøve, der godtgør, at man har fornødent kendskab til reglerne vedrørende bl.a. skat og afgifter, fødevarer og arbejdsmiljøforhold. Alternativt skal man have gennemført en bestemt uddannelse, jf. herved Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse nr. 629 af 25. juni 2009 om uddannelser, der undtager fra prøvekrav.

Efter bestemmelsen i næringslovens § 11, stk. 1, kan retten til at udøve virksomhed i henhold til § 1, stk. 1, ved dom frakendes den person eller selskab mv., der gentagne gange eller under i øvrigt skærpende omstændigheder væsentligt har overtrådt lovgivningen vedrørende skat og afgifter, pant på emballage, fødevarer, arbejdsmiljøforhold eller drift af restaurationsvirksomhed omfattet af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mv.

Frakendelsen kan begrænses til kun at vedrøre et enkelt forretningssted eller en enkel forretningsenhed og til enten at omfatte detailsalg af fødevarer, herunder catering og salg af fødevarer til nydelse på eller ved stedet, eller fødevareengrosvirksomhed.

Bestemmelsen om rettighedsfrakendelse i § 11 skal ses i sammenhæng med lovens § 7, stk. 1, hvorefter Erhvervsstyrelsen fører et elektronisk register over væsentlige overtrædelser af lovgivningen vedrørende skat og afgifter, pant på emballage, fødevarer, arbejdsmiljøforhold og drift af restaurationsvirksomhed omfattet af lov om restaurationsvirksomhed

og alkoholbevilling mv., som en næringsbrevindehaver er straffet for.

Erhvervsstyrelsen har i bekendtgørelse nr. 865 af 20. juli 2011 fastsat regler om, hvilke former for overtrædelser af den omhandlede lovgivning der må anses som væsentlige. Som væsentlige overtrædelser anses bl.a. overtrædelse af fødevareloven, hvis overtrædelsen medfører en bøde på mindst 3.000 kr. (5.000 kr. for så vidt angår fødevareengrosvirksomheder) eller en fængselsstraf.

2. Reglerne om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder, herunder bestemmelsen i § 11 om rettighedsfrakendelse, blev indført ved lov nr. 486 og 487 af 9. juni 2004, der trådte i kraft den 1. juli 2005, og spørgsmålet om rettighedsfrakendelse har derfor kun været aktuelt siden 2005.

Bestemmelsen i § 11, stk. 1, fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 391 af 25. maj 2009. Der er i forarbejderne til denne lov en række tilkendegivelser om betingelserne for, at der kan ske rettighedsfrakendelse, både i forbindelse med gentagne overtrædelser af de love, der er nævnt i § 11, stk. 1, samt i forbindelse med skærpende omstændigheder i øvrigt.

Det fremgår således af forarbejderne, at der som udgangspunkt er grundlag for at nedlægge en frakendelsepåstand, hvis der er indberettet to væsentlige overtrædelser for virksomheden til registeret, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fører, og en myndighed konstaterer en tredje overtrædelse, der anses som væsentlig.

Det er dog bl.a. tilkendegivet i forarbejderne, at en virksomhed som hovedregel bør have mulighed for at rette op på de overtrædelser, som en kontrolmyndighed konstaterer. De overtrædelser, der ligger til grund for en frakendelsepåstand, skal derfor som udgangspunkt være konstateret ved forskellige kontrolbesøg. Dette gælder dog ikke, hvis overtrædelserne er af tilstrækkelig grov karakter, eller hvis overtrædelserne vedrører forskellige regler om drift af fødevarevirksomheden, eksempelvis skat, fødevarer og arbejdsmiljøforhold.

Med hensyn til de skærpende omstændigheder, der kan begrunde en frakendelse i medfør af § 11, stk. 1, fremgår det af forarbejderne, at der vil være tale om skærpende omstændigheder, hvis en virksomhed to eller flere gange kort tid efter hinanden har overtrådt de love, der er nævnt i § 11, stk. 1.

Ved vurderingen af spørgsmålet om rettighedsfrakendelse kan der desuden lægges vægt på overtrædelsernes hyppighed, grovhed, varighed, sundhedsrisici samt de regelsæt, der er overtrådt. Endelig skal det almindelige proportionalitetsprincip

indgå i vurderingen sammen med virksomhedens størrelse og karakter.

Anklagemyndighedens påstand om rettighedsfrakendelse efter § 11, stk. 1, og rettens afgørelse heraf beror således på en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

3. Rigsadvokaturen er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger vedrørende antallet af anmeldelser fra fødevarekontrollen eller om antallet af tiltaler for gentagne overtrædelser af lov om fødevarer, ligesom rigsadvokaturen ikke gennem politiets sagsbehandlingssystem er i besiddelse af statistiske oplysninger om, hvor mange fødevarevirksomheder der ved dom er blevet frakendt deres næringsbrev på grund af gentagne overtrædelser af lov om fødevarer, jf. § 11 i lov om næringsbrev til visse føde varebutikker.

Jeg kan imidlertid oplyse, at samtlige sager vedrørende lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder, hvor der bliver spørgsmål om at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse, skal forelægges rigsadvokaturen, der siden 2007 har ført en manuel oversigt over disse sager.

Oversigten omfatter sager om overtrædelser af alle de love, der er nævnt i § 11, stk. 1, herunder sager vedrørende skat og afgifter, pant på emballage, fødevarer, arbejdsmiljøforhold og drift af restaurationsvirksomhed omfattet af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mv.

De ovennævnte spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg drejer sig om sager om overtrædelser af lov om fødevarer.

Ved en manuel gennemgang af oversigten kan jeg på denne baggrund oplyse, at Rigsadvokaten siden 2007 har fået forelagt og senere modtaget indberetning om 7 domme siden 2007, hvor der er nedlagt påstand om rettighedsfrakendelse bl.a. på grund af overtrædelser af fødevarelovgivningen. Heraf er 4 sager endt med rettighedsfrakendelse.

Jeg kan som eksempel på en sag om overtrædelse af fødevarelovgivningen nævne en sag afgjort ved Københavns Byret den 3. november 2011. I denne sag var der ved flere kontrolbesøg hos en fødevarevirksomhed og det tilhørende lager konstateret adskillige overtrædelser af fødevarelovgivningens regler om bl.a. fødevarehygiejne, idet der blev ompakket letfordærvelige fødevarer under uhygiejniske forhold, ligesom fryse- og kølevarer i flere tilfælde var opbevaret ved for høje temperaturer.

Direktøren, der desuden var daglig leder og hovedansvarshaver i virksomheden, og som tidligere var straffet 2 gange med bøder for overtrædelse af fødevarelovgivningen, blev i denne sag

straffet med en bøde på 30.000 kr., ligesom han blev frataget retten til at drive selvstændig erhvervsvirksomhed med detail-salg af fødevarer i en periode på 2 år.

Retten lagde ved rettighedsfrakendelsen vægt på sagens karakter, at tiltalte tidligere var straffet for overtrædelse af de samme regler, og at der var tale om systematiske overtrædelser af reglerne over en længere periode.”